

Телефони гарячих ліній

- Дитяча лінія - 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00);
- Гаряча лінія щодо булінгу - 116 000;
- Гаряча лінія з питань запобігання насилиству - 116 123 або 0 800 500 335;
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини - 0 800 50 17 20;
- Уповноважений Президента України з прав дитини - 044 255 76 75;
- Центр надання безоплатної правової допомоги - 0 800 213 103;
- Національна поліція України - 102.

Рекомендації педагогам

1. Стежте за груповою динамікою класу, щоб вчасно виявляти випадки булінгу та реагувати на них.
2. Якщо ви вважаєте, що дитина стала жертвою булінгу, перш за все переконайтесь, що це дійсно цукування, а не локальний конфлікт.
3. Заохочуйте дітей розповісти про свої проблеми вам або своїм батькам.
4. Заохочуйте батьків виявляти проблеми спілкування та взаємодії дитини в колективі, звертатися до практичного психолога.

Лиманський ліцей

Пам'ятка для педагогів

Підготувала : психолог Мартиненко З.М.

м . Лиман 2020р.

Булінг

діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насилистві, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна школа психічному або фізичному здоров'ю

Типові ознаки

систематичність діяння;

наявність сторін: **крайник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігач (за наявності);**

дії або бездіяльність крайника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядковання потерпілого інтересам крайника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Форми булінгу

Психологічний - погляди, прізвиська, жарти, жести, що принижують, поширення чуток, бойкот, погрози, плювання, шантаж;

Фізичний - штовхання, підніжки, бійки, стусані, мацання інтимних частин тіла;

Економічний - крадіжки, пошкодження, ховання чи знищення одягу, речей, вимагання грошей;

Кібербулінг - пересилка небажаних фото, обзвінання по телефону, знімання відео в преодягальнях, бійок чи приникень, викладення в Інтернет, поширення серед дітей.

Безпечно освітнє середовище

- сукупність умов у закладі освіти, що унеможливлюють заподіяння учасником освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема, внаслідок недотримання вимог санітарних та/або будівельних норм і правил, шляхом фізичного та/або психологічного насилиства, експлуатації, дискримінації за будъ-якою ознакою, приниження честі, підності, ділової репутації (булінгу (цукування), поширення неправдивих відомостей), пропаганди та/або агітації, а також унеможливлюють вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів тощо;

Запобігання булінгу

- сукупність заходів, способів, методів профілактики булінгу (цукування) в закладах освіти, спрямованих на попередження виникнення факторів ризику та/або зменшення їх впливу;

Протидія булінгу

протидія булінгу – сукупність заходів, способів, методів, спрямованих на відновлення та нормалізацію психічного клімату у колективі з метою уникнення повторення випадку булінгу в закладі освіти.

Як допомогти дитині?

1. Головне - це підтримка!
Ні - байдужості!
2. Не треба чекати. Повідомити адміністрації закладу освіти про факти булінгу чи класному керівнику.
3. Розповісти про "Гарячі лінії", куди звернутися у важку хвилину.
4. Дати зрозуміти, що підтримка поряд і з кожної ситуації є вихід!
5. Порадити звернутися до психолога ЗО

Проявами булінгу в ЗО, які є підставою для обґрунтованої підоції та реагування, є:

психологічні:

- замкнутість, тривожність, страх;
- неврівноважена поведінка;
- агресивність;
- знижена здатність до навчання;
- відлюдкуність, ізоляція;
- заникнена самооцінка, наявність почуття провини;
- скількість до прогулювання навчання;
- депресивні розлади;

фізичні:

- явні фізичні пошкодження;
- ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- наявність фото, відео та аудіо матеріалів фізичних змушення;

економічні:

- наявні пошкодження або зникнення майна та/або особистих речей;
- скарги на пошкодження чи зникнення особистих речей, іжі, грошій

сексуальні:

- скарги на образливі жести, висловлювання, поширення чуток, обманування сексуального (інтимного) характеру;
- наявність фото, відео та аудіо матеріалів інтимного характеру;
- використання одягу, який максимально приховує тіло;